

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisu

Tämä on alkuperäisen julkaisun rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutuksestaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original publication. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Niemelä, E., & Pinola, S. (2024). Sairaanhoidajan ura uudelle polulle osaamista kehittämällä. *Oamk Journal*, (51). Oulun ammattikorkeakoulu. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2024042521873>

METATIEDOT

Tyyppi: Blogi

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 51/2024

Julkaisuvuosi: 2024

Tekijätiedot: Niemelä Eija, Pinola Satu

Oikeudet: [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2024042521873>

Tiivistelmä: Hyvinvointipalvelut tarvitsevat ammattitaitoista ja motivoitunutta työvoimaa, jotta ne pystyvät takaamaan kaikille laadukkaat ja vaikuttavat palvelut. Sairaanhoidajat ovat tärkeä osa terveydenhuollon ammattilaisista, ja heistä on tällä hetkellä kova pula. Oulun ammattikorkeakoulu on lisäämässä hieman sairaanhoitajien (AMK) aloituspaikkoja. Se tarjoaa myös erikoistumiskoulutuksia ja Master-koulutuksia (YAMK) sairaanhoitajille, jotta he voivat syventää ammatillista osaamistaan ja edetä urallaan. Oman osaamisen kehittäminen ja mahdollisuus kouluttautua lisäävät alan veto- ja pitovoimaa. Koulutusorganisaatioiden ja työelämän yhteistyö on keskeistä sekä koulutusta että työelämää kehitettäessä. Molemmat tarvitsevat toisiaan.

Sairaanhoitajan ura uudelle polulle osaamista kehittämällä

6.5.2024 - Niemelä Eija, Pinola Satu

Aiemmin sairaanhoitajat etenivät urallaan osastonhoitajiksi tai ylihoitajiksi. Nykyisin, ja tulevaisuudessa toivottavasti yhä useammin, ura voi edetä myös mielenkiintoisiin ja vaativiin asiantuntijatehtäviin. Osaamisen kehittyminen ja uralla eteneminen edellyttävät sekä koulutusta että työkokemusta. Työelämältä muutos vaatii viisautta ja ennakkoluulottomuutta palkata erikoiskoulutettuja ja Master-koulutuksen käyneitä sairaanhoitajia erilaisiin asiantuntija- ja kehittämistehtäviin. Mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan ja edetä uralla edistävät alan veto- ja pitovoimaa, joita tarvitaan erityisesti nyt, kun sosiaali- ja terveysalalla on työvoimapula ja huoli työvoiman riittävydestä.

Tulevaisuuden työelämä tarvitsee osaavia sairaanhoitajia, erikoiskoulutettuja asiantuntijoita ja Master-koulutettuja laajavastuisia asiantuntijoita, joilla on myös tutkimus- ja kehittämisosaamista (kuva: Patty Brito/unsplash.com).

Miten koulutus ja työelämä tekevät yhteistyötä? Vastaako koulutus työelämän muuttuviin tarpeisiin? Hyvinvointipalveluiden kehittäminen ja ohjausosaaminen (HykeO) on yksi Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) hyvinvoinnin ja kulttuurin osaamisalan tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (tki) seitsemästä osaajatiimistä. Ammattikorkeakoululle ominaisella tavalla tki-toiminta on vahvasti integroitunut koulutukseen ja oppimiseen sekä hankeyhteistyöhön ja jatkuvan oppimisen yhteistyöhön työelämän kanssa. Ideana on, että tutkimus- ja kehittämistoiminnasta sekä hankkeista tuleva osaaminen ja uusi tieto löytävät tiensä opetussuunnitelmiin, opetukseen ja oppimiseen.

HykeO-osaajatiimissä on yhteys työelämän ja koulutuksen välillä

HykeO:n yhtenä tavoitteena on hoidon jatkuvuuden kehittäminen ja asiakaslähtöisyyden edistäminen. Teemat näkyvät vahvoina myös opetuksessa ja opetussuunnitelmatyössä. Hoidon jatkuvuutta ja asiakaslähtöisyyttä on tavoitteena kehittää tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa, mikä mahdollistaa ajantasaisen tiedonvälityksen uusimmista ja parhaimmista käytännöistä. Esimerkkeinä tällaisista asiakaslähtöisistä käytänteistä ovat muun muassa alueella kehitetyt ja käytössä olevat toimintamallit.

Tuiran hyvinvointikeskuksessa on kehitetty hoidon jatkuvuusmallia [1], jota on tarkoitus levittää koko Pohteen alueelle monin eri tavoin hoito ja palvelutakuu huomioiden [2]. Mallissa on kehitetty omalääkäri ja -hoitajatoimintaa. Tarkoituksena on, että asiakas kohtaa vastaanotolla tutun lääkärin ja hoitajan. Toimintatavan on todettu parantavan hoidon vaikuttavuutta ja laatua. [3]

Myös Nivalassa kehitetään hoidon jatkuvuutta. Siellä sairaanhoitaja tekee hoidon tarpeen arvioinnin, joka käynnistää hoitoprosessin. Asiakkaan hoidon tukena on tarvittaessa moniammatillinen tiimi. [4] Hoidon tarpeen arviointi on vaativaa ja siihen tarvitaan korkeatasoista osaamista.

Koulutuksen ja työelämän tiivis yhteistyö luo vankan perustan, jolla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset pystyvät vastaamaan alan muuttuviin tarpeisiin ja varmistamaan, että asiakas on aina hoidon keskiössä. Yhteistyö takaa myös sen, että koulutuksessa osataan huomioida vastaanottotoiminnan vaatima osaaminen ja että asiakkaan hoidon tarpeen arviointi osataan tehdä oikein, jolloin asiakkaat saavat laadukasta ja vaikuttavaa hoitoa.

Työvoimapulan lievittämiseksi lisätään aloituspaikkoja sairaanhoitajan (AMK) koulutukseen

Huoli osaavan työvoiman riittävydestä sosiaali- ja terveydenhuollossa on tällä hetkellä suuri. Sairaanhoitajat muodostavat tärkeän osan terveydenhuollon ammattilaisista, ja on tärkeää huolehtia, että sairaanhoitajia on tarpeeksi myös tulevaisuudessa. Sairaanhoitaja (AMK) tutkinto tuottaa eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) mukaan osaamistason kuusi [5]. Myös FinAME-asiantuntijuusmallin mukaan kliinisessä hoitotyössä sairaanhoitajan toiminta näyttöön perustuvassa toiminnassa on tasolla kuusi [6]. Koulutus antaa siis hyvät perustaidot ja laajat valmiudet työelämään mahdollistaen jokaiselle yksilöllisen urapolun rakentamisen.

Kasvattamalla sairaanhoitajien koulutusmääriä voidaan varmistaa, että terveydenhuollossa on riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä toteuttamassa laadukasta hoitoa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on avannut harkinnanvaraisen rahoituksen korkeakoulujen aloituspaikkojen lisäämiseksi. Tämä koskee myös sairaanhoitajien (AMK) koulutusmäärien lisäämistä. [7] Oamk kasvatti sairaanhoitajan (AMK) opiskelupaikkojen määrää syksyllä 2024 lisäämällä 20 uutta paikkaa aiempien 85 lisäksi. Tähän määrään sisältyy 20 aloituspaikkaa englanninkieliseen Bachelor of Health Care, Nursing -tutkinto-ohjelmaan, joka toteutuu nyt ensimmäistä kertaa [8].

Erikoistumiskoulutuksesta ja Master-tutkinnosta lisää osaamista ja mahdollisuuksia

Erikoistumiskoulutukset on tarkoitettu korkeakoulututkinnon suorittaneille ja työelämässä jo toimineille. Läheinen yhteys työ- ja elinkeinoelämään on erikoistumiskoulutuksissa tärkeää. [9]

Sairaanhoitajan vastaanottoiminnan erikoistumiskoulutus vahvistaa osallistujan asiantuntijuutta kliinisen hoitotyön erityisosaajana asiakaslähtöisessä palveluprosessissa ja vastaanottoiminnan näyttöön perustuvassa kehittämisessä. Sairaanhoitaja toimii itsenäisesti kliinisen hoitotyön erityisosaajana potilaan hoitoprosessissa eri toimintaympäristöissä ja moniammatillisissa verkostoissa. [10] Erikoistumiskoulutuksen käyneiden sairaanhoitajien osaamista kannattaa hyödyntää esimerkiksi hoidon jatkuvuusmallin omahoitajan roolissa.

Kliinisen asiantuntijan tutkinto-ohjelma on tutkintoon johtavaa YAMK-koulutusta. Tutkinnossa on viisi syventävää vaihtoehtoa: laajavastuinen kliininen hoitotyö, mielenterveys- ja päihdetyö, kliininen asiantuntijuus palliatiivisessa hoidossa, kliinisen radiografian syventävät opinnot ja kliinisen bioanalytiikan syventävät opinnot. Syventävistä opinnoista useimmat toteutuvat verkostoyhteistyössä muiden ammattikorkeakoulujen kanssa. [11]

Laajavastuisen hoitotyön asiantuntijat ovat osaamisen EQF-tasolla 7 [5]. Laajavastuisten kliinisten asiantuntijoiden yksi tärkeimmistä tehtävistä on omaan asiantuntijuusalueeseen liittyvän näytön ja näyttöön perustuvien yhtenäisten käytäntöjen leivittäminen [6].

Tutkimus- ja kehittämisosaamisen lisäksi laajavastuiset kliiniset asiantuntijat työskentelevät usein puolet työajastaan esimerkiksi vastaanotolla potilastyössä. Tästä hyötyvät etenkin potilaat ja asiakkaat. Yhdistämällä nämä kaksi osaamisaluetta oman työyhteisön toimintaa kyetään tarkastelemaan kriittisesti, etsimään tutkimusnäyttöä sekä kehittämään toimintaa asiakas- ja ihmislähtöisesti yhdessä moniammatillisen tiimin kanssa.

Koulutus ja työelämä yhdessä ihmisen parhaaksi

Sote-alan koulutuksella ja työelämällä on yhteinen kehittämisen kohde: hyvinvointipalvelut, jotka vastaavat ihmisten tarpeisiin. Kun toiminta on ihmislähtöistä, siinä huomioidaan asiakkaiden ja potilaiden lisäksi työntekijät. Korkeakoulutus tuottaa osaamista ja tutkintoja, mutta myös tekee soveltavaa tutkimusta ja kehittämistyötä yhdessä työelämän kanssa. Koulutusorganisaatioiden ja työelämän tiivis yhteistyö varmistaa, että koulutusohjelmat ovat ajantasaisia ja vastaavat työelämän muutoksiin. Opiskelijat syventävät omaa osaamistaan opinnäytetöillä, joita työelämän kannattaa hyödyntää.

Alan vetovoimaisuus on tärkeää sekä koulutukselle että sosiaali- ja terveystaloudelle. On tärkeää saada uusia opiskelijoita alalle, josta myös työllistyy hyvin. Työelämässä oleville ammattilaisille ammatillinen kehittyminen ja koulutusmahdollisuudet ovat vetovoimatekijöitä. Pitovoiman kannalta on merkityksellistä, että saa olla kehittämässä omaa toimintaansa ja myös hankkia uutta osaamista.

Eija Niemelä

yliopettaja

Hyvinvointi ja kulttuuri
Oulun ammattikorkeakoulu

Satu Pinola

tiimipäällikkö, lehtori
Hyvinvointi ja kulttuuri
Oulun ammattikorkeakoulu

Sairaanhoitajan vastaanottoiminnan erikoistumiskoulutuksen hakuaika on 26.2.–17.5.2024.
Kliinisen asiantuntijan tutkinto-ohjelmaan voi hakea yhteishaussa 13.-27.3.2024.

Tutustu koulutuksiin:

- [Kliinisen asiantuntijan tutkinto-ohjelma \(90 op\)](#)
- [Sairaanhoitajan vastaanottoiminnan erikoistumiskoulutus \(30 op\)](#)
- [Sairaanhoitaja \(AMK\), Oulu](#)
- [Sairaanhoitaja \(AMK\), Oulainen](#)

Lähteet

[1] Mäkelä, J., & Axelsson, J. (2023). *Vastaanottoiminnan Hoidon jatkuvuuden pilotti Tuiran hyvinvointikeskuksessa*. POPsote. <https://innokyla.fi/sites/default/files/2023-02/Loppuraportti%20Tuira.pdf>

[2] Pohde. (2022). *Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysten palveluiden järjestämissuunnitelma 2023–2025*. https://pohde.fi/wp-content/uploads/2022/11/pohde_sosiaali-ja_terveysten_palveluiden_jarjestamissuunnitelma_aluevaltuuston_hyvaksyma_24-10-2022.pdf

[3] Väyrynen, H. (23.1.2024). Hoidon jatkuvuusmalli laajenee koko Pohjois-Pohjanmaalle. *Lääkärilehti*. <https://www.laakarilehti.fi/terveydenhuolto/hoidon-jatkuvuusmalli-laajenee-koko-pohjois-pohjanmaalle/>

[4] Järvinen, E., Poikkimäki, T., & Hiltunen, V. (19.2.2024). *Nivalan terveyskeskuksessa kehitetään hoidon jatkuvuutta*. Pohde. <https://pohde.fi/ajankohtaista/uutiset/nivalan-terveyskeskuksessa-kehitetaan-hoidon-jatkuvuutta/>

[5] Opetushallitus. (Julkaisuaika tuntematon). *Tutkintojen viitekehykset*. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tutkintojen-viitekehykset>

[6] Hotus – Hoitotyön tutkimussäätiö. (2022). *FinAME-asiiantuntijuusmalli™*. <https://hotus.fi/tutkimusnaytto-kayttoon/tukirakenteet-ja-toimintamallit/finame-asiiantuntijuusmalli/>

[7] Opetus- ja kulttuuriministeriö. (Julkaisuaika tuntematon). *Harkinnanvarainen rahoitus sairaanhoitajien, bioanalyttikoiden, röntgenhoitajien ja varhaiskasvatuksen opettajien koulutusmäärien lisäämiseen*. <https://okm.fi/-/harkinnanvarainen-rahoitus-sairaanhoitajien-bioanalyttikoiden-rontgenhoitajien-ja-varhaiskasvatuksen-opettajien-koulutusmaarien-lisaamiseen>

[8] Oulun ammattikorkeakoulu. (Julkaisuaika tuntematon). *Bachelor of Health Care, Nursing*. <https://oamk.fi/bachelor-of-health-care-nursing/>

[9] Opetus ja kulttuuriministeriö. (Julkaisuaika tuntematon). *Korkeakoulutus*. <https://okm.fi/korkeakoulutus>

[10] Oulun ammattikorkeakoulu. (Julkaisuaika tuntematon). *Sairaanhoitajan vastaanottoiminnan erikoistumiskoulutus, 30 opintopistettä*. <https://oamk.fi/sairaanhoitajan-vastaanottoiminta/>

[11] Oulun ammattikorkeakoulu. (22.2.2024). *Kliinisen asiiantuntijan tutkinto-ohjelma (90 op)*. Haettu 29.2.2024 osoitteesta <https://vanha.oamk.fi/opinto-opas/opintojen-sisalto/opetussuunnitelmat?koulutus=kla2024s&lk=s2024>